1850. N°. 1[illegible]

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 4 FEBRUARIJ.

De Prijs der Courant is ƒ 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 2 Februarij.

Gisteren werd alhier de 42ste verjaardag van H. K. H. Prinses Frederik der Nederlanden, op de gebruikelijke wijze gevierd.

— Gisteren avond hield de Heer Jhr. Mr. D. T. Gevers van Endegeest, in eene Openbare Vergadering der Maatschappij van Nederl. Letterkunde eene voorlezing, behelzende de voordragt van een reisverhaal door den Spreker in gezelschap zijns broeders, door Calabrië gedaan.

Hoogst merkwaardig en onderhoudend was deze mededeeling, die opgeluisterd werd door eene reeks van vijftien groote, fiks met sapverwen, door den Spreker zelyen, geteekende afbeeldingen, van de schilderachtigste op zijne reize bezochte punten, die op een daartoe ingerigte en bijzonder verlichte toestel waren geplaatst, en achtereenvolgens ter toelichting van het verhaal, werden ten toon gesteld.

Hoezeer de Spreker deze lezing vroeger hier had voorgedragen, was dit vele jaren geleden, en door dit langdurig tijdsverloop grootendeels een ander gehoor aanwezig, en hoorden voorzeker allen die toen tegenwoordig waren, met vernieuwd genoegen deze belangrijke voorlezing, daar de schoone natuurbeschouwing de hoorders boeide en met zich voerde, door levendige beschrijving van het weinig bekende land en volk, opgesierd door de herinnering aan de tijden der Romeinen en Grieken, en nog vroeger in den nacht der eeuwen verlorene voorgeslachten, waarbij de bouwvallen van schoone Grieksche tempels werden ten toon gesteld; door treffende opmerkingen omtrent den gunstigen invloed der Fransche regering in Zuidelijk Italië, op de veiligheid, de welvaart en de beschaving des volks, en door eene wandeling in het opgegravene Pompeja, en beklimming van den Vesuvius, waarbij de afteekeningen den hoorder als op het tooneel zelve verplaatste; zoodat het geheel der voorlezing het talrijk gehoor door de aangenaamste verscheidenheid bezig hield.

— De Heer Mr. L. Ph. C. van den Bergh, Docent aan het Gymnasium in de Nederl. taal, heeft het voornemen opgevat om voorlezingen te houden, over Middel-Nederlandsche Oudheidkunde, en wel bepaaldelijk over Geographie, Mythologie, Staatsbestuur, Handel en Nijverheid, Letteren en Zeden. (*Zie de Adv. hieronder*).

Dit plan verdient voorzeker de goedkeuring van allen die belang stellen in de grondige kennis der trapsgewijze ontwikkeling van den maatschappelijken toestand in ons Vaderland; welke kennis zoo onontbeerlijk is, niet alleen ter juiste beoordeeling der handelingen en voorvallen die de geschiedenis ons voorstelt, maar ook om uit haar al die leering te trekken, al die opmerkingen af te leiden, waardoor zij waarlijk »de getuige der tijden, het licht der waarheid, het leven van het geheugen, de meesteresse des levens, de bode der oudheid" worden kan. Waarom wij wenschen dat de Heer v. d. B. een getal toehoorders zal bekomen, geëvenredigd, en aan het belangrijke der zaken, die hij zich zich ter behandeling voorstelt, en aan de door allen die hem kennen, erkende bekwaamheid en geschiktheid om bij dergelijke voordragt het nuttige en het aangename te vereenigen.

— Wij vernemen dat de Catalogus van de hier te houden Tentoonstelling van Schilderijen enz., ten behoeve der armen, ter perse is, zoodat men de opening binnen weinige dagen mag te gemoet zien.

— Omtrent den toestand der rivieren deelt de *Staats-Courant* het volgende mede: volgens de heden alhier ontvangen rivier-berigten zat het ijs op de boven-rivieren meerendeels nog vast. Van de punten af, waar het vroeger was losgeraakt en benedenwaarts wederom was gaan zitten, was het geweldig op elkander gehoopt. Op de Waal had boven de ijsverstoppingen een aanmerkelijke aandrang van water plaats, terwijl beneden die ijsstoppingen weinig water meer doordrong en het peil gedaald was. De gesteldheid der rivieren scheen dus voor het oogenblik weder zorgelijker te worden. Van Nijmegen af tot aan den Zandberg, ongeveer 1000 ellen boven het Gentsche veer, was de Waal vrij van ijs. Van daar bestond sterk in elkander geschoven ijs, dat zich langs Gent, Hulhuizen en Pannerden uitstrekte. Het Pannerdensche kanaal was daarmede opgepropt. Te Hulhuizen was het water ruim 50 duim gevallen, zoodat daarin boven en beneden de ijsverstopping een verschil van nagenoeg 1 el 50 dm. scheen aanwezig te zijn. Gelijk verschil van 1 el was, ten gevolge eener ijsverstopping onder Driel, tusschen dat punt en Heteren, in den waterspiegel waargenomen. De meeste buitenpolders in Gelderland waren met water bezet, dat door de verstopping in het Pannerdensche kanaal, hier en daar slechts kort van de dijkkruinen verwijderd was. Op de meest bedreigde punten waren door opkisting der waterkeeringen voorzorgen genomen tegen de mogelijke gevaren bij het losgaan der bovenrivieren.

Op den IJssel was nog geene verandering in den staat van het ijs; het water bleef er wassende. Hetzelfde was het geval op de Lek bovenwaarts; benedenwaarts had de waterstand daling ondergaan.

Op de Maas was het ijs te Grave in beweging gekomen en sterk doorgedreven; later heeft het zich met vallend water weder gezet. Op de verder benedenwaarts gelegen gedeelten van de Maas en Merwede was, bij doorgaand rijzenden waterstand, het ijs nog vastzittende.

Ook langs de benedenrivieren waren alle middelen voorbereid om tegen mogelijke gevaren gewapend te zijn.

— Uit Rotterdam schrijft men van den 1sten. Nadat het ijs in de rivier de Maas voor deze stad eergisteren namiddag gedeeltelijk in beweging was geraakt, heeft het zich des avonds van dien dag reeds weder gezet, werd gisteren op verschillende punten door voetgangers gepasseerd en zat heden namiddag nog vast. Voor het Katendrechtscheveer en verder benedenwaarts was het echter blank water. Tegen den avond is het ijs voor de stad op nieuw in beweging gekomen.

— In de *Middelburgsche Courant* leest men: »De opzigter bij 's Rijks waterstaat in Zeeland, A. Schram, is door den Minister van Binnenl. Zaken uit die betrekking ontslagen. Door den Minister is wijders bepaald, dat de persoon van K. K. Visser, te Sliedrecht, voor het vervolg zal worden geweerd van alle mededinging bij aanneming van Rijks werken en leverantien, welke van wege het Departement van Binnenl. Zaken worden besteed. Deze en andere beschikkingen, door genoemden Minister en den Staatsraad Gouverneur der Provincie, tot afkeuring en bestraffing genomen, staan in verband tot eene onlangs plaats gehad hebbende onvolkomene en achtelooze keuring van dijkmaterialen aan de polders Margaretha, Klein Huissens en Konden, en aan de watering Walsoorden.

'sGRAVENHAGE, 2 Februarij.

Z. M. heeft den verdienstelijken Franschen Violist Maurin begiftigd met de Orde van de Eikenkroon.

— Z. M. heeft aan den Javaan Raden Saleh, Kunstschilder, tijdelijk verblijf houdende te Parijs, vergunning verleend tot het aannemen en dragen van het Kruis van Ridder der Saksisch-Ernestinische Huisorde, hem door Z. H. den Hertog van Saksen-Coburg-Gotha geschonken.

— Z. M. heeft aan den Heer F. J. Behr, Commissaris van Politie alhier, vergunning verleend tot het dragen van een driekleurig lint van de door de Fransche Regering aan hem geschonken gouden medaille, ter zake van zijne gedragingen gedurende en na de redding van schipbreukelingen, tot de Fransche natie behoorende.

AMSTERDAM, 1 Februarij.

Eergisteren werd alhier gehouden de jaarlijksche algemeene huishoudelijke vergadering van de leden der maatschappij *Arti et Amicitiae*, waarin door den Secretaris, den Heer H. Oltmans, verslag werd gedaan van den staat der maatschappij en van hare werkzaamheden gedurende het afgeloopen jaar.

Over het algemeen was de staat der maatschappij zeer gunstig.

Het getal contribueerende leden was vermeerderd met 66 en bedroeg op 1°. Januarij 553; het was na dien tijd nog met 25 vermeerderd.

Dankbare hulde werd gebragt aan de nagedachtenis van wijlen Z. M. Willem II, als vroegeren beschermheer. Voorts werden nog gedacht de verliezen, die de maatschappij geleden had in de gewone en buitenleden J. P. Lange, W. H. Schmidt, P. M. Molijn en J. van Ravenzwaay Gz., het kunstlievend lid E. de Burlett en de honoraire leden J. T. Riehomme, D. P. G. Humbert de Superville en W. van der Vlugt.

De finantiën verkeerden steeds in zeer gunstigen toestand. De rekening van het jaar 1848 was gesloten met een batig saldo van ruim ƒ 3,900, waarvan ƒ 3,000 was besteed tot aflossing van de geldleening die nu in het geheel verminderd was met ƒ 10,500, en bedroeg ƒ 19,500. Ook stelde men zich voor, uit de rekening van het jaar 1849 weder eene som tot aflossbeschikbaar te stellen.

Het weduwenfonds was vermeerderd met verschillende inkomsten en aan-

zienlijke giften, waaronder nu laatstelijk eene schenking van ƒ 500. Het kapitaal bedroeg ƒ 16,700.

— De Hoogleeraar A. des Amorie van der Hoeven hield eergisteren eene verhandeling in Felix Meris, waarbij hij de aandacht van een talrijk en uitgelezen gehoor vestigde, op eenige belangrijke woorden, voorkomende in het rapport der commissie voor het laatstgehouden staats-examen, tot toelating aan de Hoogescholen.

Deze verklaart, dat zij bevonden had, dat de jongelieden die voor haar zijn verschenen, bijna allen zonder uitzondering bewezen, de studie der moedertaal grovelijk te hebben veronachtzaamd.

De begaafde spreker vestigde de aandacht op de schromelijke gevolgen, die dit verschijnsel voor den kansel, voor de balie, voor 's lands raadzaal zal moeten na zich slepen. De ondergang van letterkunde en dichtkunst, de verbastering van alle wetenschappen, die op grondige taalkennis berusten, zijn hieruit met zekerheid te voorspellen.

En toch Neêrlands taal is geene verachting waard. Rijker dan vele harer naburen, leent zij hare vormen, zoowel tot de zoetvloeijendste als tot de stoutste poëzij. In de pen van Huig de Groot wordt zij scherpzinnig als die regtsgeleerde zelf; wat zij in den mond van eenen begaafden redenaar kan worden, bleek het beste uit de voordragt van den spreker, als hij nu en dan tot opheldering, zijne rede met enkele juweelen uit onze beroemde dichters versierde. (*Amst. Courant.*)

— Alhier zal in September eene Tentoonstelling van Kunstwerken door levende Meesters plaats hebben.

— De voorjaar-koffijveilingen der Handel-Maatschappij zijn bepaald als volgt: Maandag 11 Maart te Rotterdam 129,261 balen Java; Donderdag 14 Maart te Amsterdam 169,920 b. Java, en 4041 b. Sumatra.

Donderdag 7 Maart zal de Handelmaatschappij te Amsterdam veilen 33,237 kranj. en kan. Java-Suiker, liggende aldaar, te Rotterdam en te Middelburg.

Donderdag 21 Maart zal de Handel-Maatschappij te Rotterdam veilen 43 kisten, circa 3000 Ned. ℔ Schildpad, en pl. m. 150,000 stuks, circa 95,000 Ned. ℔ parelmoerschelpen, direct van Macasser aangebragt.

— Een roggebroodbakker alhier, A. Zeh, bezit thans een oven, waarin 800 driepönders te gelijk gebakken worden, alsmede eene machine, geheel uit ijzer, ter bereiding van het brooddeeg. Hij heeft zijne stadgenooten uitgenoodigd beide kunststukken; in deze stad vervaardigd, te komen bezigtigen.

— Op de trekvaart van hier naar Haarlem is de vorige week een manspersoon gevonden, die doodgevroren was.

ZIERIKZEE, 29 Januarij.

In de afgeloopen week is aan den Noord-Bevelandschen wal, bij Colijnsplaat, aangedreven eene Schieveningsche visscherspink, van welke de bemanning, door honger en koude, in eenen bewusteloozen toestand verkeerde, en niet in staat was, eenige werkzaamheden te verrigten. Deze menschen moeten reeds sedert verscheiden dagen in zee, door het ijs ingesloten, hetwelk, zoo men verneemt, zich in eene zeer groote massa langs de kust bevindt, hebben rondgezwalkt, tot dat zij, bij het veranderen van den wind, dit zeegat zijn ingedreven. Na door de inwoners zeer liefderijk behandeld en van het noodige voorzien te zijn, hebben zij in goeden welstand, Zondag jl. hunne reis vervolgd.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 28 Januarij.

De Regering heeft van de Grieksche de terugbetaling gevorderd der sommen door Engeland betaald voor de Grieksche geldleening, die onder waarborg van Engeland, Frankrijk en Rusland gesloten werd. De Britsche vloot zou zelfs, naar verzekerd wordt, last ontvangen hebben om in den Piraeus te verschijnen, ten einde dien eisch klem bij te zetten, en de Grieksche Regering zou zich onder bescherming van Frankrijk hebben geplaatst. Ruim twee jaren geleden deed, gelijk men weet, Engeland eene gelijke vordering; toen is de Grieksche Regering uit den nood geholpen door de edelmoedigheid van den Griekenvriend Eynard, die haar de benoodigde som voorschoot.

— Nadere berigten uit Griekenland melden dat de Admiraal Parker voor den Piraeus ten anker is gekomen en een tijd heeft gesteld binnen welke hij van woorden tot daden zou overgaan. Hij eischt niet alleen de achterstallige renten der leening maar nog meer vorderingen van Engeland.

— Gisteren namiddag, nadat het water op de Theems den vorigen dag zeer laag was geweest, is het plotseling zoo sterk gewassen, als het in de laatste 20 jaren niet geweest is. Op verscheidene laagliggende plaatsen zijn daardoor overstroomingen ontstaan, welke eene vrij belangrijke schade hebben teweeg gebragt. De te Woolwich op stapel staande oorlogsvaartuigen hebben groot gevaar geloopen, maar zijn gelukkig onbeschadigd gebleven. De Tunnel of gang onder de Theems is mede ernstig bedreigd, vermits het water tot twee duim van de opening, ofschoon die vrij hoog ligt, steeg; men heeft daarom maatregelen moeten nemen, om het instroomen van het water in dien gang te verhinderen.

— Hier ter stede is thans een klomp zuiver goud, welke, zoo veel men weet, de grootste is, die in Californie is gevonden. Het stuk weegt ruim 6 pond 8 oncen, en is door den Heer Cross voor bijna het dubbel der innerlijke waarde (omstreeks 300 £) gekocht, ten einde aan H. M. de Koningin ten geschenke aangeboden te worden, als eene zeldzaamheid wegens de zwaarte en zuiverheid.

— In de fabrieksteden heerscht thans groote bedrijvigheid, vooral in het vak van wollen manufacturen, bijzonder te Bradford, Halifax, Leeds en Leicester. Te Nottingham wordt het vervaardigen van kant en gebreide goederen met ijver gedreven; ook te Manchester is de staat van zaken zeer gunstig.

— Eene bezending van het genootschap ter verbetering der woonverblijven, heeft met de geneeskundige hoofdcommissie eene bijeenkomst gehad, ten einde deze te overtuigen van den schadelijken invloed op de gezondheid der behoeftigen, van de belasting op de deuren en vensters en op de gebakken steen, ten einde hare hulp te erlangen, om die belasting te wijzigen.

— De Engelsche O.-I.-vaarder Palermo, van Canton naar deze haven, is bij Boulogne vergaan, doch de manschap en de reizigers zijn gered.

— Op de hoogte van Aldborough zijn twee schepen tegen elkander gestoten, waardoor het een, eene brik, terstond in den afgrond zonk, en de geheele manschap, op één na, den dood in de golven heeft gevonden.

— In 1849 zijn op de kusten van Afrika, ter wering van den slavenhandel, gestationneerd geweest 21 Engelsche schepen, voerende gezamenlijk 192 stukken, benevens 7 stoomschepen.

Den 23sten Maart is de Zenobia te St. Helena opgebragt door de Engelsche brik Philomel, Kapt. Wood, die dezen slavenhaler op de westkust van Afrika genomen heeft. Deze had 350 slaven aan boord, waarbij 33 vrouwen, ofschoon het schip slechts 100 ton groot was. Op de reis naar St. Helena waren er elf slaven gestorven. Deze ongelukkigen waren in den bedroevendsten toestand; zonder eenige kleeding; vele hunner, en vooral de vrouwen, waren met een gloeijend ijzer op de borsten gebrand, om den eigendom te bewijzen. Zij waren zoo digt opeen gepakt, dat de meesten niet konden liggen.

Een tweede slavenhaler van Philadelphia, had 800 slaven aan boord. Deze is door het Engelsche oorlogschip Cygnet genomen en te St. Helena opgebragt. Een derde negerhaler van Boston, is mede genomen en aldaar in de haven gebragt.

In Mei had men 6 slavenhalers op het station Benguela genomen. Op eenen waren op het dek 180 ongelukkigen tegen elkander gepakt, blootgesteld aan regen en wind. De Cygnet nam in Mei een slavenhaler met 300 negers. In de baai van Benin werden 3 schepen genomen, op een van welke 590 slaven waren.

Door de Engelsche schepen zijn verscheidene slavenhalers genomen, en daardoor is dien handel nadeel toegebragt, doch in weerwil daarvan, zijn van 1819 tot 1847 aan de kust van Afrika gekocht en weggevoerd 2,756,505 slaven, en wel naar Brazilie 1,121,800, en naar de Spaansche koloniën 831,027. Op den overtogt zijn gestorven 688,299 en door de kruisers genomen 117,380 menschen.

BELGIE.

BRUSSEL, 31 Januarij.

In de Kamer der Vertegenwoordigers wordt steeds eene levendige woordenwisseling gevoerd over de graanwetten.

De Minister Frère zeide met veel nadruk: »Wij zullen zien, wie van u, of van ons, het meeste gehecht is aan de belangen des volks. Geen regten op de granen, veel liever eenig ander, zij 't ook dat regt van 1 pCt. op de successiën, 't welk, 't zij vroeg of laat, wat gij ook doen moogt, en waarover gij met mij zult stemmen, zal geheven worden; want het zal u worden voorgesteld, ten einde de belasting op het zout te ontheffen."

FRANKRIJK.

PARIJS, 31 Januarij.

In de Vergadering van gisteren is het handelstractaat met Belgie van den 17den Nov. ll. aangenomen. Daarna is ingekomen een Ontwerp, houdende de vervallenverklaring der 29 vertegenwoordigers die te Versailles zijn veroordeeld; inmiddels zouden volgens sommige dagbladen de verkiezingen in plaats van deze, voor zoo veel die het leger betreffen al zijn begonnen. Verder verwacht men een wet waarbij den prefecten het regt wordt toegekend om maires af te zetten, en de regering om ze zonder het Stadsbestuur te benoemen. Weder een twistappel tusschen de verschillende partijen!

— Bij besluit van den President der Republiek, gedateerd 24 Januarij, is het tractement van den Gouverneur der Invaliden van 60,000 op 40,000 frs. verminderd.

— Bij de dezer dagen bewerkstelligde zuivering der kiezerslijsten van de daarop voorkomende namen van tot het kiesregt onbevoegde personen, is gebleken dat in het departement der Seine 27,855 personen van die lijsten hebben geschrapt moeten worden.

— Eene dagorder in de kazernen der infanterie alhier aangeplakt, verbiedt den soldaten van het garnizoen dezer hoofdstad het bezoeken van eenige daarbij bijzonder aangeduide straten.

— Het blijkt uit de laatste aanvraag om een buitengewoon crediet door den Minister van Openbare Werken, dat er 650,000 francs zijn besteed om het Elysée als woning voor den President der republiek in te rigten.

ITALIE.

Als een bewijs van bijna ongeloofelijke stoutmoedigheid, en tevens van de wanorde die in den Kerkelijken Staat heerscht, wordt het volgende medegedeeld. Den 17den zijn te Costignale, een stadje nabij Faenza, een 100-tal bandieten, waarvan eenigen als soldaten vermomd, met jagtgeweren gewapend, in een koffijhuis en andere publieke plaatsen binnengedrongen en hebben al de aanwezigen gevangen genomen. Vervolgens hebben zij zich door sommi-

gen, die zij dachten geld te bezitten, naar hunne woningen laten geleiden, die zij vervolgens geplunderd hebben. Daarna hebben zij zich naar de kazerne begeven, waar zij de karabiniers overrompeld en vervolgens gebonden hebben, onder bedreiging van den dood zoo zij eenig geweld maakten. Zij hebben ook het stadhuis geplunderd, waarbij eenige personen gevaarlijke wonden hebben bekomen.

— De expeditionnaire troepen in den Kerkelijken Staat bedragen thans 20,000 man, welker getal spoedig nog zal verminderd worden. Er bevinden zich onder hen nog ongeveer 2000 Spanjaards.

— Uit Rome wordt gemeld, dat Oostenrijk verlangd had, dat zijn wapen voor het gezantschapshotel met de gebruikelijke plegtigheden zou hersteld worden; dat de Paus den Franschen bevelhebber geraadpleegd had om zich te verzekeren dat zulks zonder gevaar voor de openbare rust zoude kunnen geschieden; doch dat deze daarop verklaard had voor het behoud der rust niet te willen instaan, maar zoo men tot het herstellen van dat wapen wilde overgaan, hij zijne troepen in de kazerne geconsigneerd zou houden, zonder zich met iets te bemoeijen. Men had dien ten gevolge van het bedoelde plan afgezien.

— Acht leden der Fransche Wetgevende Kamer, die eenige dagen te Rome vertoefd hadden, en door de policie zeer naauwkeurig waren gadegeslagen, hebben aanmaning van de policie ontvangen, om de stad te verlaten. Men weet niet met welk oogmerk zij waren gekomen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 31 Januarij.

De Koning heeft aan de te Elberfeld bestaande Nederlandsch-Gereformeerde gemeente de regten eener corporatie gegeven, ter verkrijging van vaste eigendommen en andere bezittingen.

— Eergisteren avond heeft de Eerste Kamer de besluiten der Tweede, betreffende de in de Koninklijke boodschap van den 7den Januarij voorgestelde wijzigingen in de Staatsregeling, achtervolgens met eene aanzienlijke meerderheid aangenomen. De Afgevaardigde H. von Arnim heeft verlangd te weten, of al nu de beëediging van de zijde des Konings zoude volgen, en daarop heeft de Minister von Manteuffel zich beroepen op de verklaring, welke hij in de bijeenkomst der centrale commissie had afgelegd ten aanzien van die toezegging, in geval ook de Eerste Kamer de besluiten der Tweede mogt goedkeuren.

— Op de weide van Mayen nabij Koblentz, zijn Zondag twee wolven geschoten, bovendien waren er in die streek nog 5 dier roofdieren gedood.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 26 Januarij.

De Regering heeft aan de Gezantschappen in het buitenland bevolen, aan ingezetenen van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, geene passen naar Oostenrijk af te geven.

VEREENIGDE STATEN.

Het dagblad van Boston deelt mede dat een Amerikaansch geleerde, de Heer Henry Paine, een zeer eenvoudig en zuinig middel heeft uitgevonden, om het water te ontleden en het tot den staat van gas te brengen. Door middel van een toestel, zonder Galvanische batterij, zonder gebruikmaking van metaal of zuren, doch alleen door aanwending van het 1800ste gedeelte van ééne paardenkracht, verkrijgt hij in het uur 200 kubiek voeten hydrogeen en 100 kubiek voeten oxygeen gaz. Deze hoeveelheid gaz, welker verkrijging minder dan een stuiver kost, geeft zoo veel hitte bij verbranding, als 200 voet gewoon koolstof gaz, en licht genoeg om 300 pitten gedurende zes uren te voeden; zij kan gedurende 12 uren eene genoegzame hitte geven in een vertrek, de keuken daaronder begrepen, of eene hitte, gelijkstaande aan die, welke ééne paardenkracht zoude voortbrengen.

Men verzekert, dat de uitvinding reeds eene proef van zes maanden tot verlichting van huizen heeft ondergaan, en hare toepassing tot verwarming, insgelijks bevredigende uitkomsten heeft geleverd. Anderen zeggen dat er wel eenige waarheid in het beginsel is; doch dat de toepassing zeer verre beneden dat berigt zou blijven, zoo wat de kosten als de mate van licht en warmte aangaat.

EGYPTE.

ALEXANDRIE, 9. Januarij.

Het monopolie van de voortbrengselen der landerijen, hetgeen Mehemed-Ali had afgeschaft, wordt door den tegenwoordigen Stadhouder weder ingevoerd. Reeds heeft hij omstreeks 2000 dorpen met de daartoe behoorende landerijen aan de verschillende Pacha's en Bey's afgenomen, om ze weder voor zijne eigene rekening, onder verantwoordelijkheid van den Scheikh, te doen bebouwen. Op die wijze wordt hij wederom de eenige eigenaar der rijke opbrengsten van den grond, en reeds thans liggen 5/8 van den geheelen voorraad van Egyptische producten in zijne magazijnen. De handel, die thans zoo bloeijend was, zal zich weldra alleen in handen der gunstelingen bevinden, en de talrijke Europesche handelstand begint reeds de nadeelen van het nieuwe stelsel te gevoelen. Alle voortbrengselen worden namelijk door den Divan van den zoogenaamden Minister van Buitenlandsche Zaken, die tevens Minister van Koophandel is, verkocht.

STADS BERIGT.

In de maand Januarij 1850, zijn binnen de Stad *Leyden* overleden, 77 personen, als: 17 Mannen, 26 Vrouwen, 18 Zoons en 16 Dochters, daarenboven zijn levenloos aangegeven 5.

Gedurende dezelfde maand zijn aldaar geboren 118 kinderen, als: 55 Zoons en 63 Dochters.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE UTRECHTSCHE HOOGESCHOOL.

Den 31sten Januarij den Heer J. W. S. von Baumhauer, van Malacca, in de Regten, met *Theses*.

KERKNIEUWS.

Z. M. heeft goedgekeurd het door den Kerkeraad der Doopsgezinde gemeente te Noordzijpe uitgebragt beroep, op den Candidaat A. K. Hovens Greve.

In de *Haarl. Courant* vindt men een treurig berigt uit Schokland; 3/4 der bevolking uit 641 zielen bestaande, hebben voedsel noch brandstof. Reeds gaf Z. M. *f* 200.—, het Prov. Gouv. *f* 50.— doch om de verschrikkelijke ellende van 400 behoeftigen te lenigen is het zoo ongenoegzaam. Bij den stilstand van visscherij en scheepvaart missen die bewoners hun bestaan.

Wij zijn verzocht onze lezers hierop opmerkzaam te maken, en mogt er iemand iets voor dit eiland willen afzonderen, willen wij het aan de uitgevers der *Haarl. Courant* overmaken, die zich onder anderen met de bezorging der liefdegiften hebben belast.

ADVERTENTIEN.

Verkrijgbaar te
Leyden,
P. H. VAN DEN HEUVELL.
Haarlem,
A. C. KRUSEMAN.
Amsterdam,
SCHOONEVELD EN ZOON.

Geheel ten Voordeele der Behoeftigen.

GOEDEN NACHT

VAN DE ARMEN AAN DE RIJKEN.

DICHTSTUKJE
van **H. Tollens Cz.**

Verkrijgbaar te
's Gravenhage,
C. H. SUSAN HCZN.
Dordrecht,
J. B. ZAHN.
Utrecht,
J. D. DOORMAN.

In opgemelde Steden hebben de daarbij vermelde Heeren zich met den verkoop willen belasten, terwijl de Exemplaren te *Rotterdam* bij den Uitgever **H. NIJGH** verkrijgbaar zijn, aan het Bureau der *Nieuwe Rotterdamsche Courant*.

De Uitgever heeft **geen prijs bepaald**, maar overal waar het Stukje verkrijgbaar is, een Bus gesteld. Voor elk Exemplaar zal men **naar vermogen** daarin offeren, terwijl de ontvangst in elk der opgemelde Steden **ZAL WORDEN GESTELD TEN VOORDEELE DER BEHOEFTIGEN ALDAAR**, zoodat een ieder die een offer brengt, zulks **VOOR ZIJNEN NOODLIJDENDEN STADGENOOT DOET.**

Jongstleden Donderdag avond, heeft eene **VROUW**, uit den Burgerstand te *Leyden* hare woning verlaten, en is sedert vermist. De kleeding is: een *Cornet-Muts*, *bruine lakensche Omslagdoek*, *paarsch Jak*, *zwarte mineros Rok*, en *Pantoffels zwart met kleine witte stippen*. Middelmatige lengte, op 't aanzien 40 jaren oud, en eenigzins doof. Al wie van deze Vrouw, hetzij levend of dood, eenig berigt kan geven, wordt verzocht daarvan ten spoedigste opgave te doen onder Letter **V** bij den Boekhandelaar D. J. COUVÉE, te *Leyden*.

Dienstboden,

welke van plan zijn **met Mei** van dienst te veranderen, dienen zich ten spoedigste aan het ***Commissie-, Handel-, Huur- en Verhuur-Kantoor*** op de Boommarkt te vervoegen, alwaar reeds onderscheidene **Diensten tegen Mei verkrijgbaar zijn**; edoch **alleen** kunnen die Dienstboden in aanmerking komen **die goede getuigen kunnen krijgen.** De Directeur vernomen hebbende dat **Familiën van de Roomsch-Catholijke godsdienst** vermeenen, dat zijne inrigting alleen voor de Protestanten is opgerigt, zoo **betuigt hij openlijk** het tegendeel, maar,... wel hoopt hij te kunnnen slagen, **om Prot. Dienstboden in Prot. Huisgezinnen**, en **R. C. Dienstboden in R. C. Huisgezinnen** te plaatsen, ter voorkoming van verderen twist en tweedragt, onder beiderzijdsche Dienstboden heerschende, en mits dezen, laatstgenoemde Familiën ernstig verzockt, ook dien ten gevolge zijne nuttige Inrigting te helpen bevorderen, en zich voortaan **ook en alleen** aan zijn Kantoor om Dienstboden te vervoegen, ter voorkoming dat anderzins de R. C. Dienstboden van deze inrigting zouden moeten verstoken blijven, hetgeen reeds in de vorige kwartalen ruimschoots is gebleken.

Op een **goeden stand *te Huur*: een net HUIS met 8 Kamers, Gemakken enz.** voor slechts *f* 160 per jaar. Verder onderscheidene **voorname HUIZEN *te Koop*** en ***te Huur***, alsmede **Kamers enz., terstond en tegen Mei.**

Er wordt aan een HEER of JUFVROUW aangeboden: **Kost, Inwoning, vrije Kamers enz.**, voor eenen **zeer matigen prijs**, op de *Breedestraat*, of deze Kamers **zeer civiel *te Huur***.

De Directeur, J. C. F. DONKERSLOOT.

[illegible]

voor *f* 160 per jaar, een **HUIS**, op den Ouden Rhijn, bevattende *drie* Beneden- en *vijf* Boven-Kamers, Keuken, Kelder, Zolder en verdere Gemakken.

Te bevragen bij J. DOORNIK, op den Ouden Rhijn over de Middelstegracht.

Met 1°. Mei aanstaande TE HUUR OF TE KOOP:
een deftig BURGERHUIS,

van alle Gemakken voorzien, op het beste gedeelte dezer Stad. — Adres onder Letter **D** aan het Bureau dezer Courant.

Voor leverziekten, slechte spijsvertering en zware hoofdpijnen, gebruike men de Pillen van Holloway.

Dit uitmuntend geneesmiddel werkt zoo onmiddelijk op het gestel, dat diegenen welke lijden aan verval van krachten, aandoening der zenuwen, leverofgalziekten, hoofdpijnen, slechte spijsvertering, gebrek aan eetlust, of eenige andere ongesteldheid door veel zitten en weinig beweging veroorzaakt, tot hetzelve behoorden over te gaan, want welk ook de ongesteldheid zij waaraan iemand mogt lijden, deze *Pillen* zullen onmiddelijk verligting verschaffen, en eindelijk den zieke zoo zigtbaarlijk versterken en herstellen, dat allen die daarvan gebruik zullen maken, verbaasd zullen staan! zij zijn ook onvergelijkelijk in gevallen van waterzucht.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.
Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

VERKOOPING BIJ OPBOD EN AFSLAG.

Op Zaturdag den 16den Februarij 1850, des avonds ten zes ure, in het Heeren Logement aan den Burg, binnen *Leyden*, van Negentien HUIZEN en ERVEN, staande en gelegen te *Leyden*, op onderscheiden standen, wordende allen bij de week Verhuurd. In het breede bij aangeplakte billetten omschreven.

En nog een HUIS en ERVE, zijnde kortelings geheel vernieuwd, voorzien van vijf Boven- en Beneden-Kamers, Keuken, Kelder, Plaatsje en verdere Gemakken, staande en gelegen op de Papengracht nabij de Breedestraat, Wijk IV No. 365.

Kunnende allen vóór en op den Verkoopdag worden bezigtigd en waaromtrent nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris J. A. PRYN, residerende te *Leyden*.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.
Zaturdag 2 Februarij. Van *f* 27 tot *f* 30.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.
Zaturdag 2 Februarij.

Nieuwe Tarwe *f* 8.00 tot *f* 7.60. Nieuwe Rogge *f* 5.10 tot *f* 4.70. Gerst *f* 3.80 tot *f* 3.50. Haver *f* 3.00 tot *f* 2.70. Paardeboonen *f* 4.60 tot *f* 4.30. Duiveboonen *f* 5.00 tot *f* 4.80.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 1 FEBRUARIJ.

		Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2 1/2 pCt.	55 1/2	55 3/4	55 5/8
Dito Certificaten	" 3 "	65	65 1/2	65 1/4
Dito dito	" 4 "	85 1/2	86 1/4	86
Amortisatie Syndicaat	" 3 1/2 "	—	—	—
Handelmaatschappij	" 4 1/2 "	—	—	—
O. I. Leening	" 4 "	84 1/2	85 1/4	85
Dito Holl. Spoorweg	"	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	" 4 1/2 "	90 1/4	90 3/4	90 1/2
Haarlemmermeer	" 5 "	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	" 4 "	105	105 1/2	105 3/8
Dito dito 1828 en 1829	" 5 "	—	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	" 5 "	94 3/4	95 1/4	—
Dito 1840	" 4 "	86 1/2	87 1/4	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	" 4 "	85 1/4	85 3/4	85 5/8
Dito dito Nieuwe	" 4 "	84 1/2	84 3/4	84 5/8
Inschrijving in Assign.	" 6 "	—	—	—
Certificaten van dito	" 6 "	66	66 1/4	66 1/8
POLEN, Certificaten	" 4 "	75 1/2	76 1/4	—
Dito Aandeelen met Loten. fl. 250	f	—	—	—
Dito dito 1835	" 500 "	—	—	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	à 5 pCt.	12 1/2	13	12 13/16
Dito dito Onbep. Stukken	" 5 "	—	—	—
Dito Obligatiën	" 3 "	37 1/4	37 3/4	37 7/16
Dito Binnenl. à 6 m.	" 3 "	29 1/2	30 1/4	29 7/8
Coupons Ardoins		8 1/4	9 1/4	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	" 5 "	—	—	—
Dito	" 4 "	71 3/4	72 1/4	72
Dito Metall.	" 5 "	81	81 1/2	—
Dito Nieuwe	" 5 "	86	86 1/2	86 3/8
Dito 1847	" 2 1/2 "	42 3/4	43 1/4	43 1/16
BELGIE, Banc.	" 2 1/2 "	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	" 2 1/2 "	48	48 1/4	48 1/8
BRAZILIE, 1824 100 £	" 5 "	89 3/4	90 1/4	90
PORTUGAL, te Londen	" 3 "	37 1/4	37 1/2	37 3/8*
Dito dito	" 4 "	38	38 1/2	38 1/4*
VENEZUELA,	" 2 1/4 "	31 1/2	34	—
MEXICO,	" 5 "	29	29 1/2	29 5/16
AMERIKA, Bankactiën		4 3/4	4 1/4	4

Napels 5 pCt., bij L. en B. 87 3/4, 88 1/4, 88. Grieken 5 1/4, 6 1/4.

Koers van het Geld: Beleening 2 1/2 pCt. Prolongatie 2 1/2 pCt. Wissel-Disconto 2 1/2.

* Ex Coupon Julij 1848, met bijbetaling van Interest sedert Jan. 1. 1.

Te Leyden, ter Boekdrukkerij van D. G. LA TAU.